

Avaleht>Perekonnaasjad ja pärimine>Pärimine>Pärimise piirangud – erieeskirjad
Pärimise piirangud – erieeskirjad

Belgia

1 Kas selle riigi õigusega, kus asub teatud liiki kinnisvara, äriühing või muu erilist liiki vara, on ette nähtud erisätted, millega seatakse majanduslikel, perekondlikel või ühiskondlikel kaalutlustel piirangud sellise vara pärimisele või mis mõjutavad sellise vara pärimist?

Tsiviilseadustiku (*Code civil*) artiklis 745c on sätestatud erinormid juhuks, kui teatav vara kuulub pärijatele ühiselt, jagunedes surnu alanejate sugulaste, kellele kuulub kasutusvaldusega koormatud vara ja üleelanud abikaasa vahel, kellele kuulub kasutusvaldus.

Põhimõtteliselt võib üleelanud abikaasa või üks kasutusvaldusega koormatud vara omanikest taotleda kasutusvalduse täielikku või osalist üleandmist, st üks pool võib osta teiselt kasutusvaldusega koormatud vara või kasutusvalduse.

Teatava vara suhtes seda reeglit siiski ei kohaldata.

Perekonnakohus (*tribunal de la famille*) võib kasutusvalduse üleandmisest keelduda, kui see võib tõsiselt kahjustada äri- või kutsetegevuse huvisid.

Kui kinnisasja koos selle sisustusega kasutati pärandi avanemise kuupäeval perekonna põhilise eluasemena, on vajalik üleelanud abikaasa või üleelanud seadusliku elukaaslase nõusolek.

Tsiviilseadustiku artikkel 745g tagab seaduslikule elukaaslasele samasuguse kaitse seoses perekonna ühise eluasemena kasutatud kinnisasja ja selle sisustusega.

Lisaks on tsiviilseadustiku artikliga 915a nähtud üleelanud abikaasa kasuks ette pärandiosa (st sundosa) pärimine ja sätestatud, et see sundosa peab kõikidel juhtudel hõlmama vähemalt perekonna põhilise eluasemena kasutatud kinnisasja ja selle sisustust.

Kui kogu pärand või osa sellest koosneb põllumajanduslikust majapidamisest, võivad otsejoones alanejad sugulased võtta hindamise alusel üle põllumajandusliku majapidamise moodustavad vallas- ja kinnisasjad (põllumajanduslike majapidamiste tegevuse jätkuvust edendavaid pärimisõiguse sätteid käsitleva 29. augusti 1988. aasta seaduse (*loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité*) artikli 1 esimene lõik).

Kui kogu pärand või osa sellest ei koosne põllumajanduslikust majapidamisest, vaid surnu põllumajandusliku majapidamise osaks olnud kinnisasjadest, ja üks otsejoones alanejast sugulasest pärija kasutab neid kinnisasju parajasti oma põllumajanduslikust majapidamisest, võib ta need kinnisasjad samuti hindamise alusel üle võtta, kui tsiviilseadustiku sätetest üleelanud abikaasa ja üleelanud seadusliku elukaaslase õiguste kohta (29. augusti 1988. aasta seaduse artikli 1 kolmas lõik) ei tulene teisiti.

Kõigele lisaks on väikese pärandi pärimise norme käsitleva 16. mai 1900. aasta seaduse (*loi du 16 mai 1900 sur le régime successoral des petits héritages*) artiklis 4 sätestatud, et kui kogu pärand või osa sellest koosneb kinnisasjadest, mille täielik katastriüksuse tulu (nominaalne renditulu) ei ületa 1565 eurot (seaduse artikkel 1), ilma et see piiraks üleelanud abikaasale tsiviilseadustiku artikliga 1446 antud õiguste kohaldamist, võib iga otsejoones pärija ja kui see on asjakohane, siis üleelanud abikaasa, kes ei olnud surnust lahutatud ega temast kohtuotsusega lahus elavaks tunnistatud, võtta hindamise alusel üle kas eluaseme, kus surnu, tema abikaasa või üks tema alanejatest sugulasest surma ajal elas, ja selle sisustuse või maja, sisustuse ja maa, mida majajelanik enda nimel isiklikult kasutas, maaharimisel kasutatud põllumajandusseadmed ja loomad või kaubad, toorained, kutsetöös kasutatavad seadmed ja muud tarvikud, mida kasutati ärilisel otstarbel, väikeses ulatuses või tööstuslikult.

2 Kas selle riigi õigusega kohaldatakse nimetatud varade pärimisele neid erisätteid olenemata sellest, millist õigust pärimisele kohaldatakse?

Need sätted on kohustuslikud, kuid õigusnormides ei ole sõnaselgelt sätestatud, kas neid tuleks kohaldada olenemata kohaldatavast õigusest.

3 Kas selle riigi õiguses on ette nähtud erimenetlused, millega tagatakse nimetatud erisätete järgimine?

Nende õiguste tagamiseks on kehtestatud mitu menetlust.

Perekonnohtupoolne kasutusvalduse üleandmise taotluse rahuldamine: perekonnakohus võib kasutusvalduse üleandmisest ja täieliku omandiõiguse andmisest keelduda, kui see võib tõsiselt kahjustada äri- või kutsetegevuse huvisid, või taotluse rahuldada, kui seda peetakse juhtumi konkreetseid asjaolusid arvestades õiglaseks (tsiviilseadustiku artikli 745c lõige 2).

Põllumajandusliku majapidamise ülevõtmine: kui selle taotluse esitab huvitatud isik või üks tema võlausaldajatest, korraldab perekonnakohus hindamise. Kohus võib selleks määrata ühe või mitu eksperti (29. augusti 1988. aasta seaduse artikli 4 esimene lõik – eelisjärjekord on sätestatud artiklis 3). Kui ülevõtmise viis vaidlustatakse või üks huvitatud isikutest keeldub nõusolekut andmast või ei viibi kohal, saadab perekonnakohus huvitatud isikutele või nende seaduslikele esindajatele kohtukutse vähemalt 15 päeva ette. Määratud kuupäeval kohtuvad huvitatud isikud neid kohtusse kutsunud kohtuniku eesistumisel. Kohtumine toimub isegi juhul, kui üks või mitu huvitatud isikut ei viibi kohal. Vajaduse korral määrab kohtumise eesistujaks olev kohtunik puuduvaid isikuid asendama, nende osasid vastu võtma ja neid osasid kinnitama notari. Pooled, keda esindab notar, maksavad notaritasu. Kohtunik lahendab vaidlused ja suunab pooled lepingu sõlmimiseks notari juurde, kelle nad on määranud või kelle on määranud kohus, kui pooled ei suuda notari valikus kokku leppida (29. augusti 1988. aasta seaduse artikli 4 kolmas lõik). Kinnisasja üle võttev isik ei saa seda müüa 10 aasta jooksul pärast ülevõtmislepingu allkirjastamist, välja arvatud perekonnohtu poolt eelnevalt mõjuvaks tunnistatud põhjusel (29. augusti 1988. aasta seaduse artikli 6 esimene lõik).

Väikese pärandi ülevõtmine: menetlus on suuresti sama nagu põllumajandusliku majapidamise ülevõtmise puhul (16. mai 1900. aasta seaduse artikli 4 kolmas ja viies lõik). Ainus erinevus on ajavahemik, mille jooksul ei saa ülevõetud vara müüa muidu kui kohtu poolt eelnevalt mõjuvaks tunnistatud põhjusel ja mis kestab viis aastat alates ülevõtmislepingu allkirjastamisest (16. mai 1900. aasta seaduse artikkel 5).

Viimati uuendatud: 27/08/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastada tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.